

ด่วนที่สุด

ที่ กษ ๐๓๐๗/๓๗๕๗



กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ถนนราชดำเนินนอก กทม. ๑๐๒๐๐

๑๕ ตุลาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขอความเห็นชอบในหลักการเพิกถอนพื้นที่อุทยานแห่งชาติหมู่เกาะช้าง บางส่วน เพื่อดำเนินการก่อสร้างโครงการอ่างเก็บน้ำคลองพร้าว จังหวัดตราด

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรี (นายจรินทร์ ลักษณวิศิษฐ์) เห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี
๒. เอกสารประกอบการพิจารณา
๓. หนังสือกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด่วนที่สุด ที่ ทส ๐๒๒๐.๒/๑๒๔๗ ลงวันที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๖๓

ด้วยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ขอเสนอเรื่อง ขอความเห็นชอบในหลักการเพิกถอนพื้นที่อุทยานแห่งชาติหมู่เกาะช้าง บางส่วน เพื่อก่อสร้างโครงการอ่างเก็บน้ำคลองพร้าว จังหวัดตราด มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรี ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๑) ที่กำหนดให้ต้องเสนอเรื่องนี้ รวมทั้งสอดคล้องตามยุทธศาสตร์ชาติในด้าน (๕) ด้านการพัฒนาสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติ และการพัฒนาคุณภาพชีวิต ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายจรินทร์ ลักษณวิศิษฐ์) กำกับการบริหารราชการ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว (รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑)

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒ สรุปได้ ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๕ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๕ รับทราบรายงานผลการประชุมคณะรัฐมนตรีอย่างไม่เป็นทางการนอกสถานที่ ครั้งที่ ๔ เมื่อวันที่ ๒๑ - ๒๓ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๕ ณ จังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด และมอบหมายให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยกรมชลประทานร่วมกับกรมทรัพยากรธรณี ศึกษาวิธีกักเก็บน้ำเพื่อประโยชน์จากสภาพภูมิอากาศที่มีฝนตกชุกในการแก้ไขปัญหาขาดแคลนน้ำในพื้นที่เกาะช้าง ผลการศึกษาเบื้องต้นพบว่า พื้นที่ที่เหมาะสมสามารถก่อสร้างเป็นอ่างเก็บน้ำได้ ๕ แห่ง รวมถึงอ่างเก็บน้ำคลองพร้าว จังหวัดตราด กรมชลประทานจึงได้ว่าจ้างกลุ่มบริษัทที่ปรึกษาทำการศึกษาความเหมาะสม สำรวจออกแบบรายละเอียดโครงการอ่างเก็บน้ำคลองพร้าว จังหวัดตราด แล้วเสร็จ ในปี พ.ศ. ๒๕๕๒ และศึกษาวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม แล้วเสร็จ ในปี พ.ศ. ๒๕๕๕

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จำเป็นต้องเสนอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาเห็นชอบในหลักการเพิกถอนพื้นที่อุทยานแห่งชาติหมู่เกาะช้าง บางส่วน เพื่อก่อสร้างโครงการอ่างเก็บน้ำคลองพร้าว จังหวัดตราด ซึ่งเป็นไปตามมาตรา ๔ (๑) ของพระราชบัญญัติว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ เนื่องจากการขออนุญาตใช้ประโยชน์พื้นที่ในเขตอุทยานแห่งชาติ จะต้องดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ ซึ่งต้องเพิกถอนพื้นที่ออกจากเขตอุทยานแห่งชาติและดำเนินการตามแนวทาง ...

ตามแนวทางปฏิบัติของมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๓๒ โดยให้กระทรวงเจ้าสังกัดของส่วนราชการ เป็นผู้นำเรื่องเสนอพร้อมทั้งความเห็นของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช และคณะกรรมการอุทยานแห่งชาติ เสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาเป็นราย ๆ ไป ประกอบกับมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ กำหนดให้ต้องขอความเห็นชอบจากกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมก่อน และให้นำความเห็นชอบ ดังกล่าวเสนอไปยังสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีพร้อมกับเรื่องที่จะเสนอคณะรัฐมนตรี

๓. ข้อเท็จจริง

กรมชลประทาน ขอเรียนว่า โครงการอ่างเก็บน้ำคลองพร้าว จังหวัดตราด จะช่วยแก้ไข ปัญหาการขาดแคลนน้ำใช้ในฤดูแล้งในพื้นที่เกาะช้าง ซึ่งโครงการดังกล่าวสอดคล้องกับกรอบยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) และแผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) ด้านที่ ๒ การสร้างความมั่นคงของน้ำภาคการผลิต แต่เนื่องจากพื้นที่โครงการอยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติหมู่เกาะช้าง บางส่วน กรมชลประทานจึงจำเป็นต้องขอเพิกถอนพื้นที่ดังกล่าวมาเพื่อดำเนินโครงการ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๓.๑ ข้อมูลโครงการ

๓.๑.๑ ที่ตั้งโครงการ บ้านคลองพร้าว ตำบลเกาะช้าง อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด

๓.๑.๒ วัตถุประสงค์โครงการ

(๑) เพื่อแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำใช้ในฤดูแล้งในพื้นที่เกาะช้าง

(๒) เพื่อเป็นแหล่งเก็บกักน้ำสำหรับการเกษตรและอุปโภคบริโภค และการท่องเที่ยว

(๓) เพื่อเพิ่มพูนผลประโยชน์ทางด้านเศรษฐกิจและสังคมจากการมีแหล่งน้ำ

๓.๑.๓ ลักษณะโครงการ

(๑) เชื่อนหินทิ้งแกนดินเหนียว ความกว้างสันเขื่อน ๘.๐๐ เมตร ความยาว สันเขื่อน ๓๘๘.๐๐ เมตร ความสูงเขื่อน ๒๔.๕๐ เมตร ปริมาณน้ำเก็บกัก ๒.๓๕ ล้านลูกบาศก์เมตร

(๒) อาคารทางระบายน้ำล้น ชนิดของอาคาร Side channel ความยาว สันฝาย ๓๐ เมตร สามารถระบายน้ำได้สูงสุด ๒๐๒.๓๐ ลูกบาศก์เมตร/วินาที

(๓) อาคารระบายน้ำล้นลำน้ำเดิม ชนิดท่อ Steel Liner หุ้มด้วยคอนกรีต เสริมเหล็กขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง ๑.๒๐ เมตร สามารถระบายน้ำได้สูงสุด ๑๑.๓๘ ลูกบาศก์เมตร/วินาที

๓.๑.๔ ผลประโยชน์โครงการ

(๑) เป็นแหล่งเก็บกักน้ำ ๒.๓๕ ล้านลูกบาศก์เมตร สำหรับการเกษตร และอุปโภคบริโภค

(๒) พื้นที่รับประโยชน์จากระบบท่อส่งน้ำชลประทานครอบคลุมบริเวณหมู่ที่ ๔ บ้านคลองพร้าวทั้งหมด ๑,๗๘๐ ไร่ มีพื้นที่ชลประทาน ๗๔๕ ไร่ และส่งน้ำดิบเพื่ออุปโภคบริโภคในเขตพื้นที่ดังกล่าว

๓.๑.๕ แผนงานงบประมาณ

ระยะเวลาก่อสร้าง ๓ ปี (พ.ศ.๒๕๖๔ - ๒๕๖๖) งบประมาณ ๔๕๒.๐๒๕ ล้านบาท

๓.๑.๖ การวิเคราะห์ทางเศรษฐศาสตร์ (ที่อัตราดอกเบี้ยคิดลดร้อยละ ๑๒)

(๑) มูลค่าปัจจุบันตอบแทนสุทธิ (NPV) ๒๐๕ ล้านบาท

(๒) อัตราส่วนระหว่างผลตอบแทนต่อค่าลงทุน (B/C ratio) ๑.๗๓

(๓) อัตราผลตอบแทนทางเศรษฐศาสตร์ (EIRR) ร้อยละ ๑๖.๘๗

๓.๒ สถานภาพโครงการ

- ๓.๒.๑ ด้านวิศวกรรม ออกแบบแล้วเสร็จในเดือน สิงหาคม พ.ศ.๒๕๕๒
- ๓.๒.๒ ด้านสิ่งแวดล้อม ได้ดำเนินการจัดทำรายงานการศึกษาวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม (EIA) แล้วเสร็จในเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ.๒๕๕๕
- ๓.๒.๓ ด้านการขออนุญาตใช้พื้นที่ พื้นที่โครงการทั้งหมด เนื้อที่ประมาณ ๒๗๐ ไร่ แบ่งเป็น

- (๑) พื้นที่ป่า ตามมาตรา ๕๔ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้พุทธศักราช ๒๔๘๔ เนื้อที่ ๑๘๙ ไร่
- (๒) พื้นที่อุทยานแห่งชาติเกาะช้าง เนื้อที่ประมาณ ๘๑ ไร่

๔. ขอบกฎหมายและมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

๔.๑ พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒

มาตรา ๗ บัญญัติให้การขยายหรือการเพิกถอนอุทยานแห่งชาติไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน ให้กระทำโดยพระราชกฤษฎีกา และในกรณีที่เป็นการขยายหรือการเพิกถอนอุทยานแห่งชาติบางส่วนให้มีแผนที่แสดงแนวเขตที่เปลี่ยนแปลงไป ซึ่งจัดทำด้วยระบบภูมิสารสนเทศหรือระบบอื่นซึ่งมีลักษณะใกล้เคียงกันแนบท้ายพระราชกฤษฎีกาด้วย

๔.๒ พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ การเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรีให้เสนอได้เฉพาะเรื่องดังต่อไปนี้

“(๑) เรื่องที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะรัฐมนตรีหรือให้ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

(๑๓) เรื่องที่คณะรัฐมนตรีมีมติให้เสนอคณะรัฐมนตรี”

๔.๓ คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๓๒ เห็นชอบในหลักการแนวทางปฏิบัติของส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจที่จะต้องขออนุญาตให้ใช้ประโยชน์พื้นที่ในเขตอุทยานแห่งชาติใดแล้วให้กระทรวงเจ้าสังกัดของส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจนั้นเป็นผู้นำเรื่องพร้อมทั้งความเห็นของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช (แก้ไขให้สอดคล้องกับพระราชกฤษฎีกาโอนกิจการบริหารและอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕ พ.ศ. ๒๕๔๕) และคณะกรรมการอุทยานแห่งชาติเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาเป็นรายๆ ไป สำหรับความเห็นของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช และคณะกรรมการอุทยานแห่งชาติ ต้องได้รับความเห็นชอบจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมก่อน

๔.๔ คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ ให้ถือเป็นหลักปฏิบัติว่าการเสนอเรื่องเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์ในที่ดินของรัฐต่อคณะรัฐมนตรีที่มีผลกระทบโดยตรงต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประเทศ ส่วนราชการเจ้าของเรื่องต้องขอความเห็นชอบจากกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมซึ่งมีภารกิจในการรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมก่อน และให้นำความเห็นชอบของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมดังกล่าวเสนอไปยังสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีพร้อมกับเรื่องที่จะเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อดำเนินการตามขั้นตอนต่อไป

๕. ความเห็นของส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง

๕.๑ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ได้มีหนังสือ ที่ ทส ๐๙๑๐.๑๒๐๒/๒๓๖๙๙ ลงวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๖๑ แจ้งว่า ในคราวการประชุมคณะกรรมการอุทยานแห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๖๑ ที่ประชุมได้เห็นชอบในหลักการการเพิกถอนอุทยานแห่งชาติหมู่เกาะช้าง บางส่วน เนื้อที่ประมาณ ๘๑ ไร่ เพื่อให้กรมชลประทานก่อสร้างโครงการอ่างเก็บน้ำคลองพร้าว จังหวัดตราด โดยให้กรมชลประทาน รับข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการอุทยานแห่งชาติไปพิจารณาดำเนินการต่อไป จึงขอให้ กรมชลประทานได้โปรดพิจารณาดำเนินการเสนอเรื่องตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๓๒ รวมทั้งรับ ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการอุทยานแห่งชาติเกี่ยวกับเรื่องนี้ไปพิจารณาดำเนินการ ดังนี้

๕.๑.๑ เมื่อไม่สามารถหลีกเลี่ยงการสร้างอ่างเก็บน้ำได้ ควรจะมีการศึกษาวิจัย ทางเลือกอื่นเพิ่มเติมเพื่อลดปริมาณการใช้น้ำ เช่น การศึกษาวิจัยการหมุนเวียนน้ำกลับมาใช้ใหม่ เป็นต้น

๕.๑.๒ การจัดทำรายงาน EIA ยังมีรายละเอียดบางประการไม่ชัดเจน เนื่องจากการทำ รายงาน EIA มุ่งเน้นการตอบวัตถุประสงค์โครงการในเรื่องของการส่งเสริมการท่องเที่ยว ความต้องการน้ำเพื่อการ อุปโภคและบริโภค ไม่ได้คำนึงถึงผลกระทบต่อคุณภาพน้ำเท่าที่ควร จึงเห็นควรให้มีการศึกษาแบบจำลอง เพื่ออธิบายผลกระทบต่อคุณภาพน้ำของโครงการอ่างเก็บน้ำคลองพร้าวให้เหมาะสม เนื่องจากพื้นที่เกาะช้าง เป็นพื้นที่เกาะ ทำให้มีการบริหารจัดการน้ำเสียกล่าบบากมากกว่าพื้นที่ที่เป็นแผ่นดินใหญ่

๕.๑.๓ ขอให้กรมชลประทานให้ความสำคัญกับปัญหาปริมาณน้ำเสียที่จะเพิ่มขึ้น ภายหลังการก่อสร้าง

๕.๑.๔ ภายหลังจากการก่อสร้างโครงการอ่างเก็บน้ำคลองพร้าว จะทำให้มีปริมาณ น้ำต้นทุนในการผลิตน้ำประปาเพื่อการอุปโภคบริโภค และการเกษตรเพิ่มขึ้น การท่องเที่ยวขยายตัวมากขึ้น ปริมาณการใช้น้ำเพิ่มขึ้นตามไปด้วย ส่งผลให้ปริมาณน้ำเสียเพิ่มขึ้นด้วย จึงควรจะต้องมีมาตรการจัดการกับน้ำเสีย ให้เหมาะสมด้วย

๕.๑.๕ ควรมีการศึกษาผลกระทบสิ่งแวดล้อมของการก่อสร้างอ่างเก็บน้ำที่มีต่อ ทรัพยากรและวางแผนการแก้ไขปัญหาดังกล่าวด้วย

๕.๒ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ทส ๐๒๒๐.๒/๑๒๔๗ ลงวันที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๖๓ เห็นชอบกับการเสนอเรื่องขอความเห็นชอบในหลักการเพิกถอนพื้นที่อุทยานแห่งชาติ หมู่เกาะช้างบางส่วน เพื่อก่อสร้างโครงการอ่างเก็บน้ำคลองพร้าว จังหวัดตราด ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ต่อคณะรัฐมนตรี และมีความเห็นเพิ่มเติม ดังนี้

๕.๒.๑ ขอให้กรมชลประทานพิจารณาดำเนินการตามข้อสังเกตและข้อเสนอแนะ ของคณะกรรมการอุทยานแห่งชาติ ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๖๑

๕.๒.๒ เนื่องจากอุทยานแห่งชาติหมู่เกาะช้าง ได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นพื้นที่ชุ่มน้ำ ที่มีความสำคัญระดับนานาชาติ ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๔๓ ดังนั้น ขอให้พิจารณานำมาตรการ อนุรักษ์พื้นที่ชุ่มน้ำตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๒ และเมื่อวันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๕๘ ไปใช้ประกอบการดำเนินโครงการ รวมทั้งให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องให้ความสำคัญกับการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพอย่างเข้มงวด เพื่อรักษาความสมดุลของระบบนิเวศ คุณภาพ สิ่งแวดล้อม และหน้าที่ทางนิเวศของพื้นที่ชุ่มน้ำเพื่อประโยชน์และคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชนในพื้นที่ (รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓)

๕.๓ กรมชลประทาน...

๕.๓ กรมชลประทาน จะดำเนินการปฏิบัติตามข้อกำหนด ระเบียบ มติคณะรัฐมนตรี และข้อเสนอแนะของคณะกรรมการอุทยานแห่งชาติ ต่อไป

๖. ข้อพิจารณาเสนอ

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์พิจารณาแล้ว ขอได้โปรดกราบเรียนนายกรัฐมนตรี เพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบในหลักการเพิกถอนพื้นที่อุทยานแห่งชาติหมู่เกาะช้าง บางส่วน เนื้อที่ประมาณ ๘๑ ไร่ เพื่อก่อสร้างโครงการอ่างเก็บน้ำคลองพร้าว จังหวัดตราด ทั้งนี้ เมื่อคณะรัฐมนตรี เห็นชอบแล้วจะแจ้งให้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ดำเนินการตามพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ ในการตราพระราชกฤษฎีกาเพิกถอนพื้นที่อุทยานแห่งชาติ หมู่เกาะช้าง บางส่วน เพื่อก่อสร้าง โครงการอ่างเก็บน้ำคลองพร้าว จังหวัดตราด ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ



(นายเฉลิมชัย ศรีอ่อน)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

กรมชลประทาน

สำนักกฎหมายและที่ดิน

โทร. โทรสาร ๐ ๒๖๖๙ ๓๕๕๐